

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๒๙/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ความคับหน้าในการเพิกถอนที่อยู่อาศัยบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลิง
จังหวัดลำพูน ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดังต่อไปนี้

ด้วยบ้านผาหนาม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ได้อพยพมาจาก
บ้านท่าเตื่อ บ้านท่าน้อย บ้านท่าซัง อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากได้รับผลกระทบ
จากการสร้างเขื่อนภูมิพล ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน
ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวต้องอพยพมายังบ้านผาหนามแห่งนี้ ต่อมาชาวบ้านได้ยื่นเรื่อง
ผ่านมายังอำเภอเถลิง และส่งผ่านไปตามขั้นตอน เพื่อเพิกถอนบ้านผาหนามออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ซึ่งปัจจุบันระยะเวลาผ่านมานานพอสมควรแล้ว การดำเนินการต่าง ๆ ยังไม่มีความคืบหน้า จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระบวนการในการเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลีของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมออกจากหมู่บ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ขณะนี้
ถึงขั้นตอนใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. จากกรณีดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมติดขัดปัญหาอะไร
และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

รังสรรค์ มณีรัตน์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดลำพูน

คำตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๒๙/ร.

ของ นายรังสรรค์ มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย จังหวัดลำพูน
เรื่อง ความคืบหน้าในการเพิกถอนที่อยู่อาศัยบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่
อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ข้าพเจ้า นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระบวนการในการเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลีของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อมออกจากหมู่บ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน ขณะนี้
ถึงขั้นตอนใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)
กรมป่าไม้ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าวแล้ว ผลปรากฏ ดังนี้

๑. พื้นที่บริเวณบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน อยู่ในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ลี ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

๒. พื้นที่ที่ขอเพิกถอนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ลี เนื้อที่ ๑๒๕ ไร่ ๐ งาน
๑๐ ตารางวา มีแปลงที่ดินทำกินและอยู่อาศัย จำนวน ๑๒๑ ราย ๑๒๘ แปลง เนื้อที่ ๑๐๑ ไร่
๓ งาน ๑๓ ตารางวา

๓. พื้นที่ที่ขอเพิกถอนอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีแปลงที่ดินทำกินและอยู่อาศัย
จำนวน ๔๕ ราย ๔๖ แปลง เนื้อที่ ๔๕ ไร่ ๒ งาน ๖๔ ตารางวา

๔. ตรวจสอบพื้นที่บริเวณบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน
กับภาพถ่ายทางอากาศย้อนหลังก่อนการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ลี ตามแผนที่ท้าย
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

๔.๑ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการ World Wild Survey (WWS) บินถ่ายเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙ ไม่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ในบริเวณพื้นที่ขอเพิกถอน

๔.๒ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการ (VAP-๖๑) บินถ่ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ - ๒๕๑๓
ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะเป็นกลุ่มหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๔.๓ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการกรมที่ดิน (น.ส.๓ ก.) บินถ่ายเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๒๒ ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๔.๔ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการกรมที่ดิน (DOL) บินถ่ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๔๔
ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะเป็นกลุ่มหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๔.๕ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการกรมแผนที่ทหาร (NIMA) บินถ่ายเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๔๓ ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะเป็นกลุ่มหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๔.๖ ภาพถ่ายทางอากาศ ตามโครงการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ออร์โธสี)
บินถ่ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะเป็นกลุ่มหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๔.๗ ภาพถ่ายทางอากาศ Google Map ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ลักษณะ
เป็นกลุ่มหมู่บ้านและพื้นที่ทำกิน

๕. พื้นที่บริเวณบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน ไม่ปรากฏ
ข้อมูลการแจ้งครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๖. ไม่ปรากฏข้อมูลการยื่นคำร้องอ้างสิทธิ หรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ก่อนวันที่กำหนดพื้นที่บริเวณบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน
เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่สี ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕)
ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

คำถามข้อที่ ๒

จากกรณีดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมติดขัดปัญหาอะไร
และมีแนวทาง แก้ไขอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑
(เชียงใหม่) กรมป่าไม้ ได้รายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการพิจารณาการถ่ายทอดและ
ลงนามรับรองแนวเขตที่ดินของรัฐในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ประจำสำนักจัดการทรัพยากร
ป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) ตามคำสั่งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) ที่ ๕๗/๒๕๖๔
ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการถ่ายทอดและรับรอง
แนวเขตที่ดินของรัฐในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ประจำสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑
(เชียงใหม่) ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการถ่ายทอดและลงนามรับรองแนวเขตที่ดินของรัฐ
ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ประจำสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมมีมติให้รายงานผลการตรวจสอบพื้นที่บ้านผาหนาม
ข้อเท็จจริง และอื่น ๆ เสนอกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาการขอเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่สี
ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกจากพื้นที่อยู่อาศัยและทำกิน
ของราษฎรบ้านผาหนาม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าไผ่ อำเภอสี จังหวัดลำพูน ต่อไป โดยสำนักจัดการ
ทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอกรมป่าไม้ เพื่อพิจารณาให้ความเห็น
ตามข้อกำหนดและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

กรมป่าไม้ โดยสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดไว้ว่า “บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น” ดังนั้น เมื่อไม่มีการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่ได้ยื่นคำร้องว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ที่ดิน ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จึงไม่สามารถอ้างสิทธิในภายหลังได้ ประกอบกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมป่าไม้ ไม่มีนโยบายในการยกเลิกเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ อีกทั้งในปัจจุบันมีการแก้ไขปัญหาราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตป่าไม้ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามนัยมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑